

श्रीमद् भागवत् रसिक कुटुंब

श्रीराधिकासहस्रनामस्तोत्रम्

श्रीश्रीराधिकायै नमः

श्रीपार्वत्युवाच -

देवदेव जगन्नाथ, भक्तानुग्रहकारक ।

यद्यस्ति मयि कारुण्यं(यँ), यद्यस्ति मयि ते दया ॥ १ ॥

यद्यत् त्वया निगदितं(न्), तत्सर्वं मे श्रुतं प्रभो ।

गुह्याद् गुह्यतरं(यँ) यत्तु, यत्ते मनसि काशते ॥ २ ॥

त्वया न गदितं(यँ) यत्तु, यस्मै कस्मै कदाचन ।

तस्मात् कथय देवेश, सहस्रं(न्) नाम चोत्तमम् ॥ ३ ॥

श्रीराधाया महादेव्या, गोप्या भक्तिप्रसाधनम् ।

ब्रह्माण्डकर्त्री हर्त्री सा, कथं(ङ्) गोपीत्वमागता ॥ ४ ॥

श्रीमहादेव उवाच -

शृणु देवि विचित्रार्था(ङ्), कथां पापहरां शुभाम् ।

नास्ति जन्मानि कर्माणि, तस्या नूनं महेश्वरि ॥ ५ ॥

यदा हरिश्वरित्राणि, कुरुते कार्यगौरवात् ।

तदा विधत्ते रूपाणि, हरिसान्निध्यसाधिनी ॥ ६ ॥

तस्या गोपीत्वभावस्य, कारणं(ङ्) गदितं पुरा ।
इदानीं शृणु देवेशि, नाम्नां(ञ्) चैव सहस्रकम् ॥ ७ ॥

यन्मया कथितं(न्) नैव, तन्मेष्वपि कदाचन ।
तव स्नेहात्प्रवक्ष्यामि, भक्त्या धार्य मुमुक्षुभिः ॥ ८ ॥

मम प्राणसमा विद्या, भाव्यते मे त्वहर्निशम् ।
शृणुष्व गिरिजे नित्यं, पठस्व च यथामति ॥ ९ ॥

यस्याः(फ्) प्रसादात् कृष्णस्तु, गोलोकेशः(फ्) परः(फ्) प्रभुः ।
अस्या नामसहस्रस्य, ऋषिनारिद एव च ।
देवी राधा परा प्रोक्ता, चतुर्वर्गप्रसाधिनी ॥ १० ॥

॥अथ सहस्रनामस्तोत्रम् ॥
श्रीराधा राधिका कृष्ण- वल्लभा कृष्णसंयुता ।
वृन्दावनेश्वरी कृष्ण- प्रिया मदनमोहिनी ॥ ११ ॥

श्रीमती कृष्णकान्ता च, कृष्णानन्दप्रदायिनी ।
यशस्विनी यशोगम्या, यशोदानन्दवल्लभा ॥ १२ ॥

दामोदरप्रिया गोपी, गोपानन्दकरी तथा ।
कृष्णाङ्गवासिनी हृद्या, हरिकान्ता हरिप्रिया ॥ १३ ॥

प्रधानगोपिका गोप-कन्या त्रैलोक्यसुन्दरी ।
वृन्दावनविहारिणी, विकसितमुखाम्बुजा ॥ १४ ॥

गोकुलानन्दकर्त्री च, गोकुलानन्ददायिनी ।
गतिप्रदा गीतगम्या, गमनागमनप्रिया ॥ १५ ॥

विष्णुप्रिया विष्णुकान्ता, विष्णोरङ्गनिवासिनी ।
यशोदानन्दपत्नी च, यशोदानन्दगेहिनी ॥ १६ ॥

कामारिकान्ता कामेशी, कामलालसविग्रहा ।
जयप्रदा जया जीवा, जीवानन्दप्रदायिनी ॥ १७ ॥

नन्दनन्दनपत्नी च, वृषभानुसुता शिवा ।
गणाध्यक्षा गवाध्यक्षा, गवां(ङ्) गतिरनुत्तमा ॥ १८ ॥

काञ्चनाभा हेमगात्रा, काञ्चनाङ्गदधारिणी ।
अशोका शोकरहिता, विशोका शोकनाशिनी ॥ १९ ॥

गायत्री वेदमाता च, वेदातीत विदुत्तमा ।
नीतिशास्त्रप्रिया नीतिरः-गतिर्मतिरभीष्टदा ॥ २० ॥

वेदप्रिया वेदगर्भा, वेदमार्गप्रवर्द्धिनी ।
वेदगम्या वेदपरा, विचित्रकनकोज्ज्वला ॥ २१ ॥

तथोज्ज्वलप्रदानित्या, तथैवोज्ज्वलगात्रिका ।
नन्दप्रिया नन्दसुता- राध्याऽनन्दप्रदा शुभा ॥ २२ ॥

शुभाङ्गी विमलाङ्गी च, विलासिन्यपराजिता ।
जननी जन्मशून्या च, जन्ममृत्युजरापहा ॥ २३ ॥

गतिर्गतिमतां(न) धात्री, धात्र्यानन्दप्रदायिनी ।
जगन्नाथप्रिया शैल- वासिनी हेमसुन्दरी ॥ २४ ॥

किशोरी कमला पद्मा, पद्महस्ता पयोददा ।
पयस्विनी पयोदात्री, पवित्री सर्वमङ्गला ॥ २५ ॥

महाजीवप्रदा कृष्ण-कान्ता कमलसुन्दरी ।
विचित्रवासिनी चित्र-वासिनी चित्ररूपिणी ॥ २६ ॥

निर्गुणा सुकुलीना च, निष्कुलीना निराकुला ।
गोकुलान्तरगेहा च, योगानन्दकरी तथा ॥ २७ ॥

वेणुवाद्या वेणुरतिर्- वेणुवाद्यपरायणा ।
गोपालस्य प्रिया सौम्य- रूपा सौम्यकुलोद्ध्रहा ॥ २८ ॥

मोहामोहा विमोहा च, गतिनिष्ठा गतिप्रदा ।
गीर्वाणवन्द्या गीर्वाणा, गीर्वाणगणसेविता ॥ २९ ॥

ललिता च विशोका च, विशाखा चित्रमालिनी ।
जितेन्द्रिया शुद्धसत्त्वा, कुलीना कुलदीपिका ॥ ३० ॥

दीपप्रिया दीपदात्री, विमला विमलोदका ।
कान्तारवासिनी कृष्णा, कृष्णचन्द्रप्रिया मतिः ॥ ३१ ॥

अनुत्तरा दुःखहन्ती, दुःखकर्त्री कुलोद्ध्रुता ।
मतिर्लक्ष्मीर्धृतिर्लज्जा, कान्तिः(फ) पुष्टिः(स) स्मृतिः क्षमा ॥ ३२ ॥

क्षीरोदशायिनी देवी, देवारिकुलमर्दिनी ।
वैष्णवी च महालक्ष्मीः(ख), कुलपूज्या कुलप्रिया ॥ ३३ ॥

संहर्त्री सर्वदैत्यानां, सावित्री वेदगामिनी ।
वेदातीता निरालम्बा, निरालम्बगणप्रिया ॥ ३४ ॥

निरालम्बजनैः(फ) पूज्या, निरालोका निराश्रया ।
एकाङ्गी सर्वगा सेव्या, ब्रह्मपत्नी सरस्वती ॥ ३५ ॥

रासप्रिया रासगम्या, रासाधिष्ठातृदेवता ।
रसिका रसिकानन्दा, स्वयम् रासेश्वरी परा ॥ ३६ ॥

रासमण्डलमध्यस्था, रासमण्डलशोभिता ।
रासमण्डलसेव्या च, रासक्रीडामनोहरा ॥ ३७ ॥

पुण्डरीकाक्षनिलया, पुण्डरीकाक्षगेहिनी ।
पुण्डरीकाक्षसेव्या च, पुण्डरीकाक्षवल्लभा ॥ ३८ ॥

सर्वजीवेश्वरी सर्व-जीववन्द्या परात्परा ।
प्रकृतिः(श) शम्भुकान्ता च, सदाशिवमनोहरा ॥ ३९ ॥

क्षुत् पिपासा दया निद्रा, भ्रान्तिः(श) श्रान्तिः(ह) क्षमाकुला ।
वधूरूपा गोपपत्नी, भारती सिद्धयोगीनी ॥ ४० ॥

सत्यरूपा नित्यरूपा, नित्याङ्गी नित्यगेहिनी ।
स्थानदात्री तथा धात्री, महालक्ष्मीः(स) स्वयम्प्रभा ॥ ४१ ॥

सिन्धुकन्या४५स्थानदात्री, द्वारकावासिनी तथा ।
बुद्धिः(स) स्थितिः(स) स्थानरूपा, सर्वकारणकारणा ॥ ४२ ॥

भक्तप्रिया भक्तगम्या, भक्तानन्दप्रदायिनी ।
भक्तकल्पद्रुमातीता, तथातीतगुणा तथा ॥ ४३ ॥

मनो४६धिष्ठातृदेवी च, कृष्णप्रेमपरायणा ।
निरामया सौम्यदात्री, तथा मदनमोहिनी ॥ ४४ ॥

एकानंशाशिवा क्षेमा, दुर्गा दुर्गतिनाशिनी ।
ईश्वरी सर्ववन्द्या च, गोपनीया शुभद्वंरी ॥ ४५ ॥

पालिनी सर्वभूतानां(न्), तथा कामाङ्गहारिणी ।
सद्यो मुक्तिप्रदा देवी, वेदसारा परात्परा ॥ ४६ ॥

हिमालयसुता सर्वा, पार्वती गिरिजा सती ।
दक्षकन्या देवमाता, मन्दलज्जा हरेस्तनूः ॥ ४७ ॥

वृन्दारण्यप्रिया वृन्दा, वृन्दावनविलासिनी ।
विलासिनी वैष्णवी च, ब्रह्मलोकप्रतिष्ठिता ॥ ४८ ॥

रुक्मिणी रेवती सत्य- भामा जाम्बवती तथा ।
सुलक्ष्मणा मित्रविन्दा, कालिन्दी जहनुकन्यका ॥ ४९ ॥

परिपूर्णा पूर्णतरा, तथा हैमवती गतिः ।
अपूर्वा ब्रह्मरूपा च, ब्रह्माण्डपरिपालिनी ॥ ५० ॥

ब्रह्माण्डभाण्डमध्यस्था, ब्रह्माण्डभाण्डरूपिणी ।
अण्डरूपाण्डमध्यस्था, तथाण्डपरिपालिनी ॥ ५१ ॥

अण्डबाह्याण्डसंहर्ता, शिवब्रह्महरिप्रिया ।
महाविष्णुप्रिया कल्प-वृक्षरूपा निरन्तरा ॥ ५२ ॥

सारभूता स्थिरा गौरी, गौराङ्गी शशिशेखरा ।
श्वेतचम्पकवर्णभा, शशिकोटिसमप्रभा ॥ ५३ ॥

मालतीमाल्यभूषाढ्या, मालतीमाल्यधारिणी ।
कृष्णस्तुता कृष्णकान्ता, वृन्दावनविलासिनी ॥ ५४ ॥

तुलस्यधिष्ठातृदेवी, संसारार्णवपारदा ।
सारदाऽऽहरदाभोदा, यशोदा गोपनन्दिनी ॥ ५५ ॥

अतीतगमना गौरी, परानुग्रहकारिणी ।
करुणार्णवसम्पूर्णा, करुणार्णवधारिणी ॥ ५६ ॥

माधवी माधवमनो-हारिणी श्यामवल्लभा ।
अन्धकारभयध्वस्ता, मङ्गल्या मङ्गलप्रदा ॥ ५७ ॥

श्रीगर्भा श्रीप्रदा श्रीशा, श्रीनिवासाच्युतप्रभा ।
श्रीरूपा श्रीहरा श्रीदा, श्रीकामा श्रीस्वरूपिणी ॥ ५८ ॥

श्रीदामानन्ददात्री च, श्रीदामेश्वरवल्लभा ।
श्रीनितम्बा श्रीगणेशा, श्रीस्वरूपाश्रिता श्रुतिः ॥ ५९ ॥

श्रीक्रियारूपिणी श्रीला, श्रीकृष्णभजनान्विता ।
श्रीराधा श्रीमती श्रेष्ठा, श्रेष्ठरूपा श्रुतिप्रिया ॥ ६० ॥

योगेशी योगमाता च, योगातीता युगप्रिया ।
योगप्रिया योगगम्या, योगिनीगणवन्दिता ॥ ६१ ॥

जवाकुसुमसङ्खाशा, दाडिमीकुसुमोपमा ।
नीलाम्बरधरा धीरा, धैर्यरूपधराधृतिः ॥ ६२ ॥

रत्नसिंहासनस्था च, रत्नकुण्डलभूषिता ।
रत्नालङ्घारसंयुक्ता, रत्नमालाधरा परा ॥ ६३ ॥

रत्नेन्द्रसारहाराढ्या, रत्नमालाविभूषिता ।
इन्द्रनीलमणिन्यस्त- पादपद्मशुभा शुचिः ॥ ६४ ॥

कार्तिकी पौर्णमासी च, अमावस्या भयापहा ।
गोविन्दराजगृहिणी, गोविन्दगणपूजिता ॥ ६५ ॥

वैकुण्ठनाथगृहिणी, वैकुण्ठपरमालया ।
वैकुण्ठदेवदेवाढ्या, तथा वैकुण्ठसुन्दरी ॥ ६६ ॥

मदालसा वेदवती, सीता साध्वी पतिव्रता ।
अन्नपूर्णा सदानन्द-रूपा कैवल्यसुन्दरी ॥ ६७ ॥

कैवल्यदायिनी श्रेष्ठा, गोपीनाथमनोहरा ।
गोपीनाथेश्वरी चण्डी, नायिकानयनान्विता ॥ ६८ ॥

नायिका नायकप्रीता, नायकानन्दरूपिणी ।
शेषा शेषवती शेष-रूपिणी जगदम्बिका ॥ ६९ ॥

गोपालपालिका माया, जायाऽनन्दप्रदा तथा ।
कुमारी यौवनानन्दा, युवती गोपसुन्दरी ॥ ७० ॥

गोपमाता जानकी च, जनकानन्दकारिणी ।
कैलासवासिनी रम्भा, वैराग्यकुलदीपिका ॥ ७१ ॥

कमलाकान्तग्रहिणी, कमला कमलालया ।
त्रैलोक्यमाता जगता- मधिष्ठात्री प्रियाम्बिका ॥ ७२ ॥

हरकान्ता हररता, हरानन्दप्रदायिनी ।
हरपत्नी हरप्रीता, हरतोषणतत्परा ॥ ७३ ॥

हरेश्वरी रामरता, रामा रामेश्वरी रमा ।
श्यामला चित्रलेखा च, तथा भुवनमोहिनी ॥ ७४ ॥

सुगोपी गोपवनिता, गोपराज्यप्रदा शुभा ।
अङ्गारपूर्णा माहेयी, मत्स्यराजसुतासती ॥ ७५ ॥

कौमारी नारसिंही च, वाराही नवदुर्गिका ।
चञ्चलाचञ्चलामोदा, नारी भुवनसुन्दरी ॥ ७६ ॥

दक्षयज्ञहरा दाक्षी, दक्षकन्या सुलोचना ।
रतिरूपा रतिप्रीता, रतिश्रेष्ठा रतिप्रदा ॥ ७७ ॥

रतिलक्षणगेहस्था, विरजा भुवनेश्वरी ।
शङ्कास्पदा हरेजाया, जामातृकुलवन्दिता ॥ ७८ ॥

वकुला बकुलामोद- धारिणी यमुनाजया ।
विजया जयपत्नी च, यमलार्जुनभञ्जिनी ॥ ७९ ॥

वक्रेश्वरी वक्ररूपा, वक्रवीक्षणवीक्षिता ।
अपराजिता जगन्नाथा, जगन्नाथेश्वरी यतिः ॥ ८० ॥

खेचरी खेचरसुता, खेचरत्वप्रदायिनी ।
विष्णुवक्षःस्थलस्था च, विष्णुभावनतत्परा ॥ ८१ ॥

चन्द्रकोटिसुगात्री च, चन्द्राननमनोहरा ।
सेवा सेव्याशिवाक्षेमा, तथा क्षेमकरी वधूः ॥ ८२ ॥

यादवेन्द्रवधूः(श) शैव्या, शिवभक्ता शिवान्विता ।
केवला निष्फला सूक्ष्मा, महाभीमाभयप्रदा ॥ ८३ ॥

जीमूतरूपा जैमूती, जितामित्रप्रमोदिनी ।
गोपालवनिता नन्दा, कुलजेन्द्रनिवासिनी ॥ ८४ ॥

जयन्ती यमुनाङ्गी च, यमुनातोषकारिणी ।
कलिकल्मषभञ्जा च, कलिकल्मषनाशिनी ॥ ८५ ॥

कलिकल्मषरूपा च, नित्यानन्दकरी कृपा ।
कृपावती कुलवती, कैलासाचलवासिनी ॥ ८६ ॥

वामदेवी वामभागा, गोविन्दप्रियकारिणी ।
नरेन्द्रकन्या योगेशी, योगिनी योगरूपिणी ॥ ८७ ॥

योगसिद्धा सिद्धरूपा, सिद्धक्षेत्रनिवासिनी ।
क्षेत्राधिष्ठातृरूपा च, क्षेत्रातीता कुलप्रदा ॥ ८८ ॥

केशवानन्ददात्री च, केशवानन्ददायिनी ।
केशवा केशवप्रीता, केशवी केशवप्रिया ॥ ८९ ॥

रासक्रीडाकरी रास-वासिनी राससुन्दरी ।
गोकुलान्वितदेहा च, गोकुलत्वप्रदायिनी ॥ ९० ॥

लवज्जनाम्नी नारज्जी, नारज्जकुलमण्डना ।
एलालवज्जकर्पूर- मुखवासमुखान्विता ॥ ९१ ॥

मुख्या मुख्यप्रदा मुख्य- रूपा मुख्यनिवासिनी ।
नारायणी कृपातीता, करुणामयकारिणी ॥ ९२ ॥

कारुण्या करुणा कर्णा, गोकर्णा नागकर्णिका ।
सर्पिणी कौलिनी क्षेत्र-वासिनी जगदन्वया ॥ ९३ ॥

जटिला कुटिला नीला, नीलाम्बरधरा शुभा ।
नीलाम्बरविधात्री च, नीलकण्ठप्रिया तथा ॥ ९४ ॥

भगिनी भागिनी भोग्या, कृष्णभोग्या भगेश्वरी ।
बलेश्वरी बलाराध्या, कान्ता कान्तनितम्बिनी ॥ ९५ ॥

नितम्बिनी रूपवती, युवती कृष्णपीवरी ।
विभावरी वेत्रवती, सङ्कटा कुटिलालका ॥ ९६ ॥

नारायणप्रिया शैला, सृक्कणीपरिमोहिता ।
द्वक्ष्यातमोहिता प्रात्- राशिनी नवनीतिका ॥ ९७ ॥

नवीना नवनारी च, नारङ्गफलशोभिता ।
हैमी हेममुखी चन्द्र- मुखी शशिसुशोभना ॥ ९८ ॥

अर्धचन्द्रधरा चन्द्र-वल्लभा रोहिणी तमिः ।
तिमिञ्जिलकुलामोद-मत्स्यरूपाङ्गंहारिणी ॥ ९९ ॥

कारिणी सर्वभूतानां(ङ्), कार्यातीता किशोरिणी ।
किशोरवल्लभा केश- कारिका कामकारिका ॥ १०० ॥

कामेश्वरी कामकला, कालिन्दीकूलदीपिका ॥ १०१

कलिन्दतनयातीर- वासिनी तीरगेहिनी ॥ १०२ ॥

कादम्बरीपानपरा, कुसुमामोदधारिणी ।
कुमुदा कुमुदानन्दा, कृष्णेशी कामवल्लभा ॥ १०३ ॥

तर्काली वैजयन्ती च, निम्बदाडिम्बरूपिणी ।
बिल्ववृक्षप्रिया कृष्णाम्-बरा बिल्वोपमस्तनी ॥ १०४ ॥

बिल्वात्मिका बिल्व- बसुर्बिल्ववृक्षनिवासिनी ।
तुलसीतोषिका तैति- लानन्दपरितोषिका ॥ १०५ ॥

गजमुक्ता महामुक्ता, महामुक्तिफलप्रदा ।
अनङ्गमोहिनी शक्ति- रूपा शक्तिस्वरूपिणी ॥ १०६ ॥

पञ्चशक्तिस्वरूपा च, शैशवानन्दकारिणी ।
गजेन्द्रगामिनी श्याम- लतानङ्गलता तथा ॥ १०७ ॥

योषिच्छक्तिस्वरूपा च, योषिदानन्दकारिणी ।
प्रेमप्रिया प्रेमरूपा, प्रेमानन्दतरङ्गिणी ॥ १०८ ॥

प्रेमहारा प्रेमदात्री, प्रेमशक्तिमयी तथा ।
कृष्णप्रेमवती धन्या, कृष्णप्रेमतरङ्गिणी ॥ १०९ ॥

प्रेमभक्तिप्रदा प्रेमा, प्रेमानन्दतरङ्गिणी ।
प्रेमक्रीडापरीताङ्गी, प्रेमभक्तितरङ्गिणी ॥ ११० ॥

प्रेमार्थदायिनी सर्वश-वेता नित्यतरङ्गिणी ।
हावभावान्विता रौद्रा, रुद्रानन्दप्रकाशिनी ॥ १११ ॥

कपिला शृङ्खला केश- पाशसम्बन्धिनी धटी ।
कुटीरवासिनी धूम्रा, धूम्रकेशा जलोदरी ॥ ११२ ॥

ब्रह्माण्डगोचरा ब्रह्म-स्वरूपिणी भवभाविनी ।
संसारनाशिनी शैवा, शैवलानन्ददायिनी ॥ ११३ ॥

शिशिरा हेमरागाढ्या, मेघरूपातिसुन्दरी ।
मनोरमा वेगवती, वेगाढ्या वेदवादिनी ॥ ११४ ॥

दयान्विता दयाधारा, दयारूपा सुसेविनी ।
किशोरसङ्ग-संसर्गा, गौरचन्द्रानना कला ॥ ११५ ॥

कलाधिनाथवदना, कलानाथाधिरोहिणी ।
विरागकुशला हेम- पिङ्गला हेममण्डना ॥ ११६ ॥

भाण्डीरतालवनगा, कैवर्ती पीवरी शुकी ।
शुकदेवगुणातीता, शुकदेवप्रिया सखी ॥ ११७ ॥

विकलोत्कर्षिणी कोषा, कौशेयाम्बरधारिणी ।
कौषावरी कोषरूपा, जगदुत्पत्तिकारिका ॥ ११८ ॥

सृष्टिस्थितिकरी संहा-रिणी संहारकारिणी ।
केशशैवलधात्री च, चन्द्रगात्रा सुकोमला ॥ ११९ ॥

पद्माङ्गरागसंरागा, विन्ध्याद्रिपरिवासिनी ।
विन्ध्यालया श्यामसखी, सखीसंसाररागिणी ॥ १२० ॥

भूता भविष्या भव्या च, भव्यगात्रा भवातिगा ।
भवनाशान्तकारिण्या- काशरूपा सुवेशिनी ॥ १२१ ॥

रतिरङ्गपरित्यागा, रतिवेगा रतिप्रदा ।
तेजस्विनी तेजोरूपा, कैवल्यपथदा शुभा ॥ १२२ ॥

भक्तिहेतुर्मुक्तिहेतुर्-लघ्निनी लघ्ननक्षमा ।
विशालनेत्रा वैशाली, विशालकुलसम्भवा ॥ १२३ ॥

विशालगृहवासा च, विशालबदरीरतिः ।
भक्त्यतीता भक्तगतिर्-भक्तिका शिवभक्तिदा ॥ १२४ ॥

शिवभक्तिस्वरूपा च, शिवार्धाङ्गविहारिणी ।
शिरीषकुसुमामोदा, शिरीषकुसुमोज्ज्वला ॥ १२५ ॥

शिरीषमृद्धी शैरीषी, शिरीषकुसुमाकृतिः ।
वामाङ्गंहारिणी विष्णोः(श), शिवभक्तिसुखान्विता ॥ १२६ ॥

विजिता विजितामोदा, गणगा गणतोषिता ।
हयास्या हेरम्बसुता, गणमाता सुखेश्वरी ॥ १२७ ॥

दुःखहन्त्री दुःखहरा, सेवितेप्सितसर्वदा ।
सर्वज्ञत्वविधात्री च, कुलक्षेत्रनिवासिनी ॥ १२८ ॥

लवङ्गा पाण्डवसखी, सखीमध्यनिवासिनी ।
ग्राम्यगीता गया गम्या, गमनातीतनिर्भरा ॥ १२९ ॥

सर्वाङ्गसुन्दरी गङ्गा, गङ्गाजलमया तथा ।
गङ्गेऽरिता पूतगात्रा, पवित्रकुलदीपिका ॥ १३० ॥

पवित्रगुणशीलाद्या, पवित्रानन्ददायिनी ।
पवित्रगुणसीमाद्या, पवित्रकुलदीपिनी ॥ १३१ ॥

कल्पमाना कंसहरा, विन्ध्याचलनिवासिनी ।
गोवर्द्धनेश्वरी गोवर्द्ध- धनहास्या हयाकृतिः ॥ १३२ ॥

मीनावतारा मीनेशी, गगनेशी हया गजी ।
हरिणी हारिणी हार- धारिणी कनकाकृतिः ॥ १३३ ॥

विद्युत्प्रभा विप्रमाता, गोपमाता गयेश्वरी ।
गवेश्वरी गवेशी च, गवीशी गविवासिनी ॥ १३४ ॥

गतिज्ञा गीतकुशला, दनुजेन्द्रनिवारिणी ।
निर्वाणधात्री नैर्वाणी, हेतुयुक्ता गयोत्तरा ॥ १३५ ॥

पर्वताधिनिवासा च, निवासकुशला तथा ।
संन्यासधर्मकुशला, संन्यासेशी शरन्मुखी ॥ १३६ ॥

शरच्चन्द्रमुखी श्याम- हारा क्षेत्रनिवासिनी ।
वसन्तरागसंरागा, वसन्तवसनाकृतिः ॥ १३७ ॥

चतुर्भुजा षड्भुजा च, द्विभुजा गौरविग्रहा ।
सहस्रास्या विहास्या च, मुद्रास्या मुददायिनी ॥ १३८ ॥

प्राणप्रिया प्राणरूपा, प्राणरूपिण्यपावृता ।
कृष्णप्रीता कृष्णरता, कृष्णतोषणतत्परा ॥ १३९ ॥

कृष्णप्रेमरता कृष्ण- भक्ता भक्तफलप्रदा ।
कृष्णप्रेमा प्रेमभक्ता, हरिभक्तिप्रदायिनी ॥ १४० ॥

चैतन्यरूपा चैतन्य- प्रिया चैतन्यरूपिणी ।
उग्ररूपा शिवक्रोडा, कृष्णक्रोडा जलोदरी ॥ १४१ ॥

महोदरी महादुर्ग-कान्तारसुस्थवासिनी ।
चन्द्रावली चन्द्रकेशी, चन्द्रप्रेमतरङ्गिणी ॥ १४२ ॥

समुद्रमथनोद्भूता, समुद्रजलवासिनी ।
समुद्रामृतरूपा च, समुद्रजलवासिका ॥ १४३ ॥

केशपाशरता निद्रा, क्षुधा प्रेमतरङ्गिका ।
द्वार्वादलश्यामतनुर- द्वार्वादलतनुच्छविः ॥ १४४ ॥

नागरी नागरारागा, नागरानन्दकारिणी ।
नागरालिङ्गनपरा, नागराङ्गणमङ्गला ॥ १४५ ॥

उच्चनीचा हैमवती - प्रिया कृष्णतरङ्गदा ।
प्रेमालिङ्गनसिद्धाङ्गी, सिद्धसाध्यविलासिका ॥ १४६ ॥

मङ्गलामोदजननी, मेखलामोदधारिणी ।
रत्नमञ्जीरभूषाङ्गी, रत्नभूषणभूषणा ॥ १४७ ॥

जम्बालमालिका कृष्ण-प्राणा प्राणविमोचना ।
सत्यप्रदा सत्यवती, सेवकानन्ददायिका ॥ १४८ ॥

जगद्योनिर्जगद्वीजा, विचित्रमणिभूषणा ।
राधारमणकान्ता च, राध्या राधनरूपिणी ॥ १४९ ॥

कैलासवासिनी कृष्ण- प्राणसर्वस्वदायिनी ।
कृष्णावतारनिरता, कृष्णभक्तफलार्थिनी ॥ १५० ॥

याचकायाचकानन्द-कारिणी याचकोज्ज्वला ।
हरिभूषणभूषाढ्याऽऽनन्दयुक्ताऽऽद्रपादगा ॥ १५१ ॥

है-है-तालधरा थै-थै- शब्दशक्तिप्रकाशिनी ।
हे-हे- शब्दस्वरूपा च, ही- ही- वाक्यविशारदा ॥ १५२ ॥

जगदानन्दकर्त्री च सान्द्रानन्दविशारदा ।
पण्डिता पण्डितगुणा, पण्डितानन्दकारिणी ॥ १५३ ॥

परिपालनकर्त्री च, तथा स्थितिविनोदिनी ।
तथा संहारशब्दाढ्या, विद्वज्जनमनोहरा ॥ १५४ ॥

विदुषां प्रीतिजननी, विद्वत्प्रेमविवर्द्धिनी ।
नादेशी नादरूपा च, नादविन्दुविधारिणी ॥ १५५ ॥

शून्यस्थानस्थिता शून्य- रूपपादपवासिनी ।
कार्तिकव्रतकर्त्री च, वसनाहारिणी तथा ॥ १५६ ॥

जलाशया जलतला, शिलातलनिवासिनी ।
क्षुद्रकीटाङ्गंसंसर्गा, सङ्घदोषविनाशिनी ॥ १५७ ॥

कोटिकन्दर्पलावण्या, कोटिकन्दर्पसुन्दरी ।
कन्दर्पकोटिजननी, कामबीजप्रदायिनी ॥ १५८ ॥

कामशास्त्रविनोदा च, कामशास्त्रप्रकाशिनी ।
कामप्रकाशिका कामिन्- यणिमाद्यष्टसिद्धिदा ॥ १५९ ॥

यामिनी यामिनीनाथ- वदना यामिनीश्वरी ।
यागयोगहरा भुक्ति- मुक्तिदात्री हिरण्यदा ॥ १६० ॥

कपालमालिनी देवी धामरूपिण्यपूर्वदा ।
कृपान्विता गुणा गौण्या, गुणातीतफलप्रदा ॥ १६१ ॥

कूष्माण्डभूतवेताल- नाशिनी शरदान्विता ।
शीतला शबला हेला, लीला लावण्यमङ्गला ॥ १६२ ॥

विद्यार्थिनी विद्यमाना, विद्या विद्यास्वरूपिणी ।
आन्वीक्षिकी शास्त्ररूपा, शास्त्रसिद्धान्तकारिणी ॥ १६३ ॥

नागेन्द्रा नागमाता च, क्रीडाकौतुकरूपिणी ।
हरिभावनशीला च, हरितोषणतत्परा ॥ १६४ ॥

हरिप्राणा हरप्राणा, शिवप्राणा शिवान्विता ।
नरकार्णवसंहर्त्री, नरकार्णवनाशिनी ॥ १६५ ॥

नरेश्वरी नरातीता, नरसेव्या नराङ्गना ।
यशोदानन्दनप्राण- वल्लभा हरिवल्लभा ॥ १६६ ॥

यशोदानन्दनारम्या, यशोदानन्दनेश्वरी ।
यशोदानन्दनाक्रीडा, यशोदाक्रोडवासिनी ॥ १६७ ॥

यशोदानन्दनप्राणा, यशोदानन्दनार्थदा ।
वत्सला कोशला काला, करुणार्णवरूपिणी ॥ १६८ ॥

स्वर्गलक्ष्मीर्भूमिलक्ष्मीर्- द्रौपदी पाण्डवप्रिया ।
तथार्जुनसखी भौमी, भैमी भीमकुलोद्धवा ॥ १६९ ॥

भुवनामोहना क्षीणा, पानासक्ततरा तथा ।
पानार्थिनी पानपात्रा, पानपानन्ददायिनी ॥ १७० ॥

दुर्घमन्यनकर्माद्या, दधिमन्यनतत्परा ।
दधिभाण्डार्थिनी कृष्ण- क्रोधिनी नन्दनाङ्गना ॥ १७१ ॥

घृतलिप्ता तक्रयुक्ता, यमुनापारकौतुका ।
विचित्रकथका कृष्ण- हास्यभाषणतत्परा ॥ १७२ ॥

गोपाङ्गनावेष्टिता च, कृष्णसङ्गार्थिनी तथा ।
राससक्ता रासरति- रासवासक्तवासना ॥ १७३ ॥

हरिद्रा हरिता हारिण्- यानन्दार्पितचेतना ।
निश्चैतन्या च निश्चेता, तथा दारुहरिद्रिका ॥ १७४ ॥

सुबलस्य स्वसा कृष्ण- भार्या भाषातिवेगिनी ।
श्रीदामस्य सखी दाम- दामिनी दामधारिणी ॥ १७५ ॥

कैलासिनी केशिनी च, हरिदम्बरधारिणी ।
हरिसान्त्रिध्यदात्री च, हरिकौतुकमङ्गला ॥ १७६ ॥

हरिप्रदा हरिद्वारा, यमुनाजलवासिनी ।
जैत्रप्रदा जितार्थी च, चतुरा चातुरी तमी ॥ १७७ ॥

तमिस्त्राऽतपरूपा च, रौद्ररूपा यशोऽर्थिनी ।
कृष्णार्थिनी कृष्णकला, कृष्णानन्दविधायिनी ॥ १७८ ॥

कृष्णार्थवासना कृष्ण- रागिनी भवभाविनी ।
कृष्णार्थरहिता भक्ता, भक्तभक्तिशुभप्रदा ॥ १७९ ॥

श्रीकृष्णरहिता दीना, तथा विरहिणी हरे: ।
मथुरा मथुराराज- गेहभावनभावना ॥ १८० ॥

श्रीकृष्णभावनामोदा, तथोन्मादविधायिनी ।
कृष्णार्थव्याकुला कृष्ण- सारचर्मधरा शुभा ॥ १८१ ॥

अलकेश्वरपूज्या च, कुबेरेश्वरवल्लभा ।
धनधान्यविधात्री च, जाया काया हया हयी ॥ १८२ ॥

प्रणवा प्रणवेशी च, प्रणवार्थस्वरूपिणी ।
ब्रह्मविष्णुशिवार्धज्ञः- हारिणी शैवशिंशपा ॥ १८३ ॥

राक्षसीनाशिनी भूत-प्रेतप्राणविनाशिनी ।
सकलेप्सितदात्री च, शची साध्वी अरुन्धती ॥ १८४ ॥

पतिव्रता पतिप्राणा, पतिवाक्यविनोदिनी ।
अशेषासाधनी कल्प- वासिनी कल्परूपिणी ॥ १८५ ॥

॥अथ फलश्रुतिः ॥
इत्येतत् कथितं(न्) देवि, राधानामसहस्रकम् ।
यः(फ्) पठेत् पाठयेद्वापि, तस्य तुष्टि माधवः ॥ १८६ ॥

किं(न्) तस्य यमुनाभिर्वा, नदीभिः(स्) सर्वतः(फ्) प्रिये ।
कुरुक्षेत्रादितीर्थेश्व, यस्य तुष्टो जनार्दनः ॥ १८७ ॥

स्तोत्रस्यास्य प्रसादेन, किं(न्) न सिध्यति भूतले ।
ब्राह्मणो ब्रह्मवर्चाः(स्) स्यात्, क्षत्रियो जगतीपतिः ॥ १८८ ॥

वैश्यो निधिपतिर्भूयात्, शूद्रो मुच्येत जन्मतः ।

ब्रह्महत्यासुरापानस्-तेयादेरतिपातकात् ॥ १८९ ॥

सद्यो मुच्येत देवेशि, सत्यं सत्यं(न्) न संशयः ।
राधानामसहस्रस्य, समानं(न्) नास्ति भूतले ॥ १९० ॥

स्वर्गे वाप्यथ पाताले, गिरौ वा जलतोऽपि वा ।
नातः(फ्) परं शुभं स्तोत्रं(न्), तीर्थं(न्) नातः(फ्) परं परम् ॥ १९१ ॥

एकादश्यां शुचिर्भूत्वा, यः(फ्) पठेत् सुसमाहितः ।
तस्य सर्वार्थसिद्धिः(स्) स्यात्, शृणुयाद् वा सुशोभने ॥ १९२ ॥

द्वादश्यां पौर्णमास्यां(वँ) वा, तुलसीसन्निधौ शिवे ।
यः(फ्) पठेच्छृणुयाद्वापि, तस्य तत्तत् फलं शृणु ॥ १९३ ॥

अश्वमेधं राजसूयं, बार्हस्पत्यं(न्) तथाऽत्रिकम् ।
अतिरात्रं(वँ) वाजपेय-मग्निष्टोमं(न्) तथा शुभम् ॥ १९४ ॥

कृत्वा यत्फलमाप्नोति, श्रुत्वा तत्फलमाप्नुयात् ।
कार्तिके चाष्टमीं प्राप्य, पठेद्वा शृणुयादपि ॥ १९५ ॥

सहस्रयुगकल्पान्तं(वँ), वैकुण्ठवसतिं(लँ) लभेत् ।
ततश्च ब्रह्मभवने, शिवस्य भवने पुनः ॥ १९६ ॥

सुराधिनाथभवने, पुनर्याति सलोकताम् ।
गङ्गातीरं समासाद्य, यः(फ) पठेच्छृणुयादपि ॥ १९७ ॥

विष्णोः(स) सारूप्यमायाति, सत्यं सत्यं सुरेश्वरि ।
मम वक्तव्यिरेजर्ता, पार्वतीवदनाश्रिता ॥ १९८ ॥

राधानाथसहस्राख्या, नदी त्रैलोक्यपावनी ।
पठ्यते हि मया नित्यं, भक्त्या शक्त्या यथोचितम् ॥ १९९ ॥

मम प्राणसमं ह्यन्यत्, तव प्रीत्या प्रकाशितम् ।
नाभक्ताय प्रदातव्यं, पाखण्डाय कदाचन ॥ २०० ॥

नास्तिकाय विरागाय, रागयुक्ताय सुन्दरि ।
तथा देयं महास्तोत्रं, हरिभक्ताय शङ्करि ॥ २०१ ॥

वैष्णवेषु यथाशक्ति- दात्रे पुण्यार्थशालिने ॥ २०२ ॥

राधानामसुधावारि, मम वक्तसुधाम्बुधेः ।
उद्धृतासौ त्वया यत्नाद्, यतस्त्वं(वँ) वैष्णवाग्रणीः ॥ २०३ ॥

विशुद्धसत्त्वाय यथार्थवादिने, द्विजस्य सेवानिरताय मन्त्रिणे ।
दात्रे यथाशक्ति सुभक्तिमानसे, राधापदध्यानपराय शोभने ॥ २०४ ॥

हरिपादाङ्कमधुप- मनोभूताय मानसे ।
राधापादसुधास्वाद- शालिने वैष्णवाय च ॥ २०५॥

दद्यात् स्तोत्रं महापुण्यं, हरिभक्तिप्रसाधनम् ।
जन्मान्तरं(न्) न पश्यन्ति, राधाकृष्णपदार्थिनः ॥ २०६॥

मम प्राणा वैष्णवा हि, तेषां रक्षार्थमेव हि ।
शूलं मया धार्यते हि, नान्यथा मेऽत्र कारणम् ॥ २०७॥

हरिभक्तिद्विषामर्थे, शूलं सन्धार्यते मया ।
शृणु देवि यथार्थं मे, गदितं मयि सुव्रते ॥ २०८॥

भक्तासि मे प्रियासि त्व- मतः(स्) स्मेहात् प्रकाशितम् ।
कदापि नोच्यते देवि, मया नामसहस्रकम् ॥ २०९॥

इति श्रीनारदपाञ्चरात्रे ज्ञानामृतसारे
श्रीराधिकासहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ।